

Alþingi Efnahags- og viðskiptanefnd.

Efni: Umsögn Endurskoðunar og ráðgjafar ehf um mál 536, lagafrumvarp um breytingu á lögum um ársreikninga nr. 3/2006.

Endurskoðun og ráðgjöf ehf fagnar framkomnu lagafrumvarpi og þá sérstaklega 2. grein frumvarpsins hvað varðar breytingu á 1.mgr. 98. greinar laganna, a. og b um stærðarmörk á endurskoðunarskyldu félaga.

Ljóst er að stærðarmörk hvað varðar veltu og stærð efnahagsreiknings eins hann er skilgreindur samkvæmt núverandi lögum er verulega fjárhagslega íþyngjandi fyrir töluverðan fjölda félaga.

Undirritaður hefur um árábil sinnt reikningsskilum og endurskoðunarþjónustu fyrir fjölda lögaðila og hef orðið var við mikla óánægju með umrædd mörk frá viðskiptavinum mínum bæði vegna beins kostnaðar við endurskoðunina og einnig þess tíma sem starfsmenn fyrirtækjanna þurfa að nota í gagnaöflun vegna hennar.

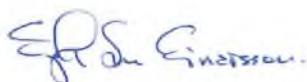
Kostnaður við endurskoðun félags er verulegur. Einnig er ljóst að í einhverjum tilvikum er enginn haghafi að endurskoðunarþjónustunni sem slíkri. Má þar sem dæmi nefna félög sem eru í eigu fárra tengdra hluthafa, lítill skuldsetning við þriðja aðila og um einfaldan rekstur að ræða.

Kostnaður við endurskoðun lítils félags sem fer yfir núverandi mörk er verulegur og það kemur fyrir að eina ástæða þess að endurskoðun á sér stað er að uppfylla kröfur stjórnarsýslunnar með tilheyrandi kostnaði. Um er að ræða stjórnarsýsluskatt fyrir töluverðan fjölda lögaðila sem falla undir þessi skilyrði eins og þau eru skv. núverandi fyrirkomulagi.

Annað sem má nefna í þessu samhengi er að lítill fjölgun hefur orðið í stétt endurskoðenda þrátt fyrir sífellt auknar kröfur og flækjustig í kringum reikningsskil, uppgjör og endurskoðun félaga. Mikið er kvartað undan óbærilegu vinnuálagi innan stéttarinnar og nýliðun gengur treglega. Í því samhengi fagnar undirritaður þessu tímabæra frumvarpi því þarna opnast á þann möguleika á að hægt verði að nota þann mannauð sem er í dag upptekinn í óumbeðinni og stundum óvirðisaukandi vinnu við endurskoðun sem enginn biður um, í það að gera reikningsskil og skattskil félaga enn vandaðri.

Undirritaður telur að hækkun núverandi marka komi ekki til með að minnka trúverðugleika reikningsskila þeirra félaga sem fara yfir núverandi mörk. Þvert á móti er hægt að nota mannauð, tæki og tól til að endurskoða hjá þeim aðilum sem raunverulega þurfa eða vilja fá endurskoðun á sín reikningsskil.

Garðabæ 20. mars 2024

**Endurskoðun og ráðgjöf ehf
Eymundur Sveinn Einarsson
Löggiltur endurskoðandi**

Félag löggiltra
endurskoðenda

Reykjavík 25. mars 2024

Alþingi
Efnahags- og viðskiptanefnd

Málefni: Umsögn um þingskjal nr. 623 – 536. mál.,
Ársreikningar (stærðarmörk og endurskoðun ársreikninga)

Álitsnefnd Félags löggiltra endurskoðanda (FLE) hefur tekið málið til skoðunar og fagnar framlögðu frumvarpi og þar með að opnað sé á umræðu um breytingar á stærðarmörkum í lögum um ársreikninga nr. 3/2006. FLE vill þó koma eftirfarandi á framfæri.

Stærðarmörk félaga

Mikilvægt er að ekki sé vikið frá stærðarmörkum ársreikningatilskipunar ESB nr. 2013/34, nema að vandlega athuguðu máli. Bent skal á að nýlega var stærðarmörkum í fyrrnefndri tilskipun breytt og telur FLE eðlilegt að breytingar á stærðarmörkum í íslenskum lögum taki mið af því.

Í fylgiskjali Tafla I er að finna samanburð á nýjum almennum stærðarmörkum í ársreikningatilskipun ESB, núverandi stærðarmörkum í ársreikningalögum og stærðarmörkum samkvæmt frumvarpinu. Í fylgiskjali Tafla II er að finna samanburð á stærðarmörkum endurskoðunarskyldu samkvæmt tilskipun ESB, núverandi lögum um ársreikninga og frumvarpi þessu.

Stærðarmörk örfélaga í núverandi lögum eru umtalsvert undir stærðarmörkum ESB. FLE telur mikilvægt að skoðað sé hvaða rök lágu fyrir því á sínum tíma að víkja frá stærðarmörkum ESB og að breytingar í átt að þeim stærðarmörkum verði vandlega rökstuddar.

Stærðarmörk endurskoðunarskyldu í núverandi lögum eru einnig umtalsvert undir stærðarmörkum ESB. Samkvæmt mörkum ESB eru félög, sem flokkast sem lítil, undanþegin endurskoðunarskyldunni og í fyrirbyggjandi frumvarpi er lag til að mörkin í íslensku lögunum lúti sömu viðmiðun. Á sama hátt og varðandi örfélögin telur FLE mikilvægt að skoða hvaða rök lágu fyrir því að vikið var frá tilskipuninni og að ákvörðun um breytingu í átt að viðmiði hennar verði vandlega rökstudd og þá m.a. tekið tillit til þess að gera má ráð fyrir að nýir staðlar um endurskoðun einfaldari félaga komi til með að létta á kostnaði slíkra félaga vegna endurskoðunar.

FLE telur einnig mikilvægt að gengið sér úr skugga um það hvort önnur lagaákvæði kunni að vera tengd stærðarmörkum ársreikningalaga og að möguleg áhrif breytinga á þeim á önnur lagaákvæði séu skoðuð til hlítar.

Fram undan eru umtalsverðar breytingar á lögum um ársreikninga, m.a. vegna innleiðingar á tilskipun ESB um sjálfbærniupplýsingar. Þær breytingar hafa snertiflöt við stærðarmörk laganna og telur FLE því að skynsamlegt sé að breytingar á þeim séu ekki gerðar með sértæku frumvarpi heldur verði hugað að þessu við þær breytingar á ársreikningalögum sem eru í farvatninu.

Virðingarfyllst,

f.h. Félags löggiltra endurskoðenda
 Unnar Friðrik Pálsson
 Framkvæmdastjóri FLE

Fylgiskjöl:

Tafla I, Tafla II og Tilskipun um breytingar stærðarmörkun ársreikningatilskipunar

Tafla I					
Ný stærðarmörk í ársreikningatilskipun ESB - EUR					
		<i>Eignir</i>	<i>Velta</i>	<i>Starfsmenn</i>	
Örfélag - undir	<	450.000	900.000	10	
Lítið félag	<	5.000.000	10.000.000	50	heimilt að miða við 7,5/15 mill
Meðalstórt félag	<	25.000.000	50.000.000	250	
Stórt félag	>	25.000.000	50.000.000	250	
Ný stærðarmörk í ársreikningatilskipun ESB - ISK - gengi 150					
		<i>Eignir</i>	<i>Velta</i>	<i>Starfsmenn</i>	
Örfélag - undir	<	67.500.000	135.000.000	10	
Lítið félag	<	750.000.000	1.500.000.000	50	
Meðalstórt félag	<	3.750.000.000	7.500.000.000	250	
Stórt félag	>	3.750.000.000	7.500.000.000	250	
Núverandi stærðarmörk í lögum um ársreikninga nr. 3/2006 - ISK					
		<i>Eignir</i>	<i>Velta</i>	<i>Starfsmenn</i>	
Örfélag - undir	<	20.000.000	40.000.000	3	mikið frávik frá ESB tilskipun
Lítið félag	<	600.000.000	1.200.000.000	50	
Meðalstórt félag	<	3.000.000.000	6.000.000.000	250	
Stórt félag	>	3.000.000.000	6.000.000.000	250	
Stærðarmörk í frumvarpi um breytingu á lögum um ársreikninga nr. 3/2006 (stærðarmörk og endurskoðun ársreikninga) - ISK					
		<i>Eignir</i>	<i>Velta</i>	<i>Starfsmenn</i>	
Örfélag - undir	<	55.000.000	110.000.000	10	
Lítið félag	<	650.000.000	1.300.000.000	50	
Meðalstórt félag	<	3.200.000.000	6.400.000.000	250	
Stórt félag	>	3.200.000.000	6.400.000.000	250	

Tafla II				
Endurskoðunarskylda				
Samkvæmt ársreikningatilskipuninni	Member States shall ensure that the financial statements of public-interest entities, medium-sized and large undertakings are audited by one or more statutory auditors or audit firms approved by Member States to carry out statutory audits on the basis of Directive 2006/43/EC.			
Samkvæmt ársreikningalögum	Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. 96. gr. er félögum, sem eru undir tveimur af eftirfarandi stærðarmörkum tvö næstliðin reikningsár, ekki skylt að kjósa endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtæki, sbr. þó 3.–5. mgr., til að endurskoða ársreikninga sína: <ol style="list-style-type: none"> niðurstöðutala efnahagsreiknings: 200.000.000 kr., hrein velta: 400.000.000 kr., meðalfjöldi ársverka á fjárhagsárinu: 50. 			
		Eignir = eða >	Velta = eða >	Ársverk
Stærð í samræmi við tilskipunina	<	750.000.000	1.500.000.000	50
Stærð í samræmi við ársreikningalög	<	200.000.000	400.000.000	50 mikið frávik frá ESB tilskipun
Stærð í frumvarpi um breytingu á lögum um ársreikninga	<	650.000.000	1.300.000.000	50

Tilskipun um breytingar stærðarmörkun ársreikningatilskipunar, sjá næstu síðu

EUROPEAN
COMMISSION

Brussels, 17.10.2023
C(2023) 7020 final

COMMISSION DELEGATED DIRECTIVE (EU) .../...

of 17.10.2023

amending Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council as regards the adjustments of the size criteria for micro, small, medium-sized and large undertakings or groups

(Text with EEA relevance)

EXPLANATORY MEMORANDUM

1. CONTEXT OF THE DELEGATED ACT

In its Communication on ‘Long-term competitiveness of the EU: looking beyond 2030’¹, the Commission has stressed the importance of a regulatory system that ensures that objectives are reached at minimum costs. It has committed therefore to a fresh push to rationalise and simplify reporting requirements, with the ultimate aim to reduce such burdens by 25%, without undermining the related policy objectives.

Reporting requirements play a key role in ensuring correct enforcement and proper monitoring of legislation. Their costs are overall largely offset by the benefit they bring, in particular in monitoring and ensuring compliance with key policy measures. Reporting requirements can however also impose disproportionate burdens on stakeholders, particularly affecting SMEs and micro-companies. Their cumulation over time can result in redundant, duplicating or obsolete obligations, inefficient frequency and timing, or inadequate methods of collection.

Streamlining reporting obligations and reducing administrative burdens is therefore a priority. In this context, the proposal will rationalise reporting obligations by making full use of the empowerment given to the Commission in Article 3(13) of Directive 2013/34/EU² (the Accounting Directive) to adjust size criteria applicable to the definition micro, small, medium-sized and large undertakings or groups the Accounting Directive for the effects of inflation³.

The Accounting Directive provides the legal framework for the preparation, presentation, publication, and audit of individual and consolidated annual financial statements for undertakings established in the European Union.

The Accounting Directive lays down presentation, publication and audit requirements based on size categories and types of undertakings. For example, the Accounting Directive requires that the annual financial statements of all public interest entities as well as medium and large undertakings are audited. But it does not require an audit of the annual financial statements of small undertakings (although it allows Member States to require an audit after considering the specific conditions and needs of small companies and the users of their financial statements).

The classification of undertakings or groups into “micro”, small”, “medium”, or “large” undertaking or group is based on meeting two out of three size criteria: two monetary size criteria, the “balance sheet total” and “net turnover”, and the average number of employees.

Article 3(13) of the Accounting Directive requires the Commission to review the monetary size criteria every five years and, where appropriate, adjust the size criteria, for the effects of

¹ COM(2023)168.

² Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC (OJ L 182, 29.6.2013, p. 19).

³ This proposal concerns only the company definition of the Accounting Directive and is aimed at protecting the interests of investors and creditors in a limited liability company and facilitate cross border establishment and investment. It defines both SMEs, large companies and groups. It is different from the SME definition specified in Recommendation 2003/361, which targets wider policy purposes than accounting and financial services legislation. The benefits of also reviewing the SME definition in Recommendation 2003/361 will be further assessed separately, as announced in the SME Relief Communication [add reference once adopted].

inflation by virtue of a delegated act (Art. 49). Adjustments to the monetary size criteria aim to maintain the status quo, i.e. to avoid a situation where due to inflation, micro- and small companies in particular would become unwittingly subject to the more demanding requirements applicable to larger companies.

The monetary size criteria of the Accounting Directive have been revised regularly since the Council Directives 78/660/EEC was first adopted in 1978. The revisions have reflected inflation over the years and sometimes gone beyond that.

The Commission last reviewed the thresholds in the context of the Commission's 2021 Report on certain review clauses in corporate reporting legislation⁴ (considering data from January 2013 to December 2019) and concluded that thresholds did not need to be revised at the time.

In view of the significant inflation trend during 2021 and 2022, it was decided to review the monetary size criteria for determining the size category of a company to account for the impact of inflation.

Geographical area

The Directive denominates the company size criteria in euro. The **euro area** (Austria, Belgium, Croatia, Cyprus, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, the Netherlands, Portugal, Slovakia, Slovenia and Spain) accounts for 75% of EU companies.

As regards Member States **outside the euro area** (Bulgaria, Czech Republic, Denmark, Hungary, Poland, Romania and Sweden), these would have to adjust national company size criteria depending on the exchange rates of their respective currencies when transposing into national law the Directive criteria expressed in euro.

As regards countries that belong to the European Economic Area (Norway, Iceland and Liechtenstein), these would normally also have to consider adjusting their national company size criteria.

Inflation

Over a period of 10 years from 1 January 2013 to 31 March 2023, the cumulated inflation reached 24.3% in the euro area and 27.2% for the EU27.⁵

Adjusting size criteria

In the light of that, it is appropriate that the size criteria be adjusted by 25% to account for inflation would be as follows (before rounding up):

SME threshold in the Accounting Directive, current and adjusted for 25% inflation

			Balance sheet		Net turnover
Micro	Current		350 000		700 000
	Adjusted		437 500		875 000

⁴ COM/2021/199 final.

⁵ Source: Eurostat, all items, Harmonised index of consumer prices (HICP), monthly index - 2015 base 100, (online data code: PRC_HICP_MIDX).

Small (lower end)	Current		4 000 000		8 000 000
	Adjusted		5 000 000		10 000 000
Small (higher end)	Current		6 000 000		12 000 000
	Adjusted		7 500 000		15 000 000
Medium / Large	Current		20 000 000		40 000 000
	Adjusted		25 000 000		50 000 000

Source: European Commission (DG FISMA)

Some rounding seems necessary to ensure, simple and meaningful size criteria for companies. Rounding should maintain the multiplying factor of 2 introduced by the legislator on net turnover versus the total balance sheet. Rounding up should be adapted for each size criterion to ensure meaningful results, in order to faithfully reflect inflation with significant rounding up.

The following rules for rounding are applied: (i) micro size criteria, to the next 25 000 with the exception of net turnover, to keep the relation net turnover equals twice the balance sheet total, (ii) small, to the next 100 000, (iii) medium/large, to the next 500 000.

The table below shows how inflation adjustment as at March 2023 could result in rounded size criteria, showing absolute values and percentage increase in current size criteria:

SME threshold in the Accounting Directive, current and adjusted for 25% inflation and rounding up

			Balance sheet		Net turnover
Micro	Current		350 000		700 000
	Adjusted		450 000		900 000
	Increase		28.6%		28.6%
Small (lower end)	Current		4 000 000		8 000 000
	Adjusted		5 000 000		10 000 000
	Increase		25.0%		25.0%
Small (higher end)	Current		6 000 000		12 000 000
	Adjusted		7 500 000		15 000 000
	Increase		25.0%		25.0%

Medium / Large	Current		20 000 000	40 000 000
	Adjusted		25 000 000	50 000 000
	Increase		25.0%	25.0%

Source: European Commission (DG FISMA)

As shown above, rounding results in size criteria increased by 25.0% to 28.6%. This is very close to intended inflation rate and consistent for each size criterion. The above size criteria are therefore used as a sound basis for analysing impacts.

Analysis of impacts in the EU27

The analysis of impacts focuses on the obligations of Member States and their impacts on companies in the EU27. The analysis was conducted per Member State, by applying inflation of 25.0% to the current national criteria and rounding rules in each Member State. It was considered that all Member States would adjust their size-criteria despite the leeway they would be offered, thus giving the higher bound of impacts.

The Commission ran a model for estimation of the number of limited liability companies (LLCs) in the Bureau Van Dijk ORBIS database⁶ that would benefit from an update of the thresholds of the Accounting Directive as they would see an alleviation of their reporting and audit obligations.⁷ The analysis is based on active LLCs with financial data for the two monetary size criteria (balance sheet total and net turnover) and non-financial data for the average number of employees during the financial year.

Number of companies that will benefit from an update of the size thresholds in the Accounting Directive				
Categories of companies by size	Current thresholds	New thresholds	How many companies will have an alleviation of reporting requirements as a result of the thresholds update	
	Number of companies	Number of companies	Number of companies	Percent
	(1)	(2)	(3)=(2)-(1) for micro companies, and (3)=(1)-(2) for the rest	(4)=(3)/(1)*100
Micro	5,578,689	5,827,944	249,255	4.5%
Small (lower end)	1,336,249	1,204,003	132,246	9.9%
Small (higher end)	150,663	121,052	29,611	19.7%
Medium	145,563	130,626	14,937	10.3%
Large	82,986	71,372	11,614	14.0%
Number of limited liability companies with financial data	7,294,150		437,663	6.0%
Number of limited liability companies without financial data	11,589,670		695,402	
Total number of limited liability companies	18,883,820		1,133,065	

Source: European Commission (DG FISMA), based on BvD ORBIS database, Downloaded in August 2023

The number of companies identified using the above criteria for the analysis (i.e. active LLCs with available financial and non-financial data) is around 7.3 million out of total number of LLC of around 18.9 million in the BvD ORBIS database. The estimated number of LLCs that would see an alleviation of their reporting and audit obligations is 6.0%.

⁶ The Bureau Van Dijk Orbis database contains information for more than 450 million enterprises worldwide and detailed financial data for about 45 million enterprises or about 10% of all companies. Most of the enterprises with available financial data are located in Europe.

⁷ For previous analysis and the development of a methodology for estimating the number of companies according to the Accounting Directive size thresholds based on firm-level data and the BvD ORBIS database, see: [Study on the accounting regime of limited liability micro companies by CEPS in June 2019](#).

This figure represents the lower bound for the number of LLCs that would benefit from an alleviated reporting framework as a large proportion of LLCs could not be identified due to incomplete data in the BvD ORBIS database on the size criteria. Therefore, the actual number of benefiting companies could be expected to be larger than the estimated 437 663 LLCs. Applying the same percentage (6.0%) to the number of companies for which there is no available financial data in the BvD ORBIS database result in the following figure for the number of LLC that would benefit from the alleviation of the framework: 1 133 065 LLCs.⁸

Conclusion

In view of the inflation trend in the euro area in recent years, especially in the last two years, the Commission considers it necessary to amend the size criteria in the Accounting Directive by 25% to adjust for the effects of inflation. This increase in the size criteria will not only reduce the scope of application of the presentation, audit, and publication requirements for financial statements set out in the Accounting Directive. But it would also reduce the scope of application of the sustainability reporting requirements under the Accounting Directive as amended by Directive (EU) 2022/2464 (CSRD)⁹, – and, consequently, under Article 8 of Regulation (EU) 2020/852 (Taxonomy Regulation)¹⁰ – for large undertakings, small and medium-sized undertakings that are listed, and large groups. The impact of reducing the undertakings in scope of the CSRD consist of one-off cost savings of an estimated EUR 150 million and recurring annual costs of an estimated EUR 700 million.¹¹

Regarding Explanatory Documents

In accordance with the Joint Political Declaration of 28 September 2011 of Member States and the Commission on explanatory documents¹², Member States have undertaken to accompany, in justified cases, the notification of their transposition measures with one or more documents explaining the relationship between the components of a directive and the corresponding parts of national transposition instruments. As the adjustments to the size criteria for micro, small and medium-sized undertakings only relate to the figures of the total balance sheet and the net turnover in Art. 3 in paragraphs (1), (2), (3), (4), (5), (6) and (7), and are therefore self-explanatory, there is no need for the Member States to provide further explanatory documents.

⁸ This estimation does not take into account the fact that most of the companies for which there is no available financial and non-financial data in the ORBIS database are likely to be small or medium-sized.

⁹ Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting (OJ L322, 16.12.2022, p. 15).

¹⁰ Regulation (EU) 2020/852 of the European Parliament and of the Council of 18 June 2020 on the establishment of a framework to facilitate sustainable investment and amending Regulation (EU) 2019/2088 (OJ L 198, 22.6.2020, p. 13).

¹¹ These estimations are based on the CSRD impact assessment and the cost benefit analysis of the first set of draft European Sustainability Reporting Standards (ESRS) that EFRAG submitted to the European Commission. The Commission has simplified ESRS, reduced disclosure requirements and phased in several disclosure requirements. This has reduced the cost for applying ESRS and hence the potential cost savings will be lower.

¹² OJ C 369, 17.12.2011, p. 14.

2. CONSULTATIONS PRIOR TO THE ADOPTION OF THE ACT

According to Article 49(3a) of the Accounting Directive, the Commission has to consult an Expert Group before adoption.

On 27 July 2023, this draft Commission Delegated Directive was presented to the Expert Group of the European Securities Committee (E02553) at its meeting. The experts were consulted to give comments to that draft delegated act.

Most of the experts welcomed Commission's initiative on adjusting the size criteria for micro, small, medium-sized and large undertakings or groups for inflation in the Accounting Directive and supported the assessment for an urgent need of action.

Some experts pointed out, whether there is a need to specify an application date and, if so, from which financial year the new size criteria should apply for the first time in order to ensure a level playing field in the Union.

The Commission made some changes to the draft delegated act in response to the comments made by the members of the expert group.

The public was also consulted during a 3-week public consultation that was published on 13 September 2023 on the EU Have your say portal in line with the Better Regulation guidelines. The consultation was open to all. The number of responses received was 64.

The majority of respondents supported the Commission proposal. However, some were in favour of a higher adjustment percentage, which should already consider the inflation expectation or called for the introduction of an automatic adjustment above a certain inflation threshold. Other respondents called for an adjustment of the average number of employees criterion, especially for the definition of large companies or groups, which should be 500 or more employees instead of the current 250 employees. Few respondents asked the Commission that the adjustments could already be applied for financial years starting on or after 1 January 2023.

Several respondents opposed the adjustment of the SME size criterion as it would weaken the ambition of the CSRD, especially regarding the new threshold for large companies, which would reduce the number of companies in scope of the CSRD.

After assessing the responses, it has been concluded to give Member States the option to allow companies to apply the adjusted size criteria already for financial year beginning on or after 1 January 2023.

3. LEGAL ELEMENTS OF THE DELEGATED ACT

This delegated act is based on Article 3(13) of the Accounting Directive. It amends the monetary thresholds for the categorisation of companies referred to in Article 3(1) to (7) taking into account the inflation as published in the Official Journal of the European Union. Member States are to apply these new thresholds at the latest from financial year 2024, with the possibility to opt for early application for financial year 2023.

COMMISSION DELEGATED DIRECTIVE (EU) .../...

of 17.10.2023

amending Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council as regards the adjustments of the size criteria for micro, small, medium-sized and large undertakings or groups

(Text with EEA relevance)

THE EUROPEAN COMMISSION,

Having regard to the Treaty on the Functioning of the European Union,

Having regard to Directive 2013/34/EU on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC¹³, and in particular Article 3(13) thereof,

Whereas:

- (1) Reporting requirements in the field of accounting pursue various objectives. They do not merely provide information for investors in capital markets but also give an account of past transactions and enhance corporate governance. It is important to streamline those requirements to ensure that they fulfil the purposes for which they were intended and to limit the administrative burden.
- (2) In view of the significant inflation during 2021 and 2022, the monetary size criteria for determining the size category of a company to account for the impact of inflation were reviewed.
- (3) According to Eurostat data, over a period of around 10 years from 1 January 2013 to 31 March 2023, the cumulated inflation reached 24.3% in the euro area and 27.2% in the whole Union.
- (4) Therefore, the Commission considers it necessary to adjust and round up the thresholds referred to in Article 3(1) to (7) of Directive 2013/34/EU by 25% for inflation.
- (5) Directive 2013/34/EU should therefore be amended accordingly.
- (6) To enable undertakings or groups to benefit from the adjusted thresholds as soon as possible, the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive should apply at the latest for financial years beginning on or after 1 January 2024. Member States may allow undertakings to apply those provisions for financial year beginning on or after 1 January 2023.
- (7) The Commission has consulted the Expert Group of the European Securities Committee in accordance with Article 49(3a) of Directive 2013/34/EU,

¹³ OJ L 182, 29.6.2013, p. 19.

HAS ADOPTED THIS DIRECTIVE:

Article 1

Amendments to Directive 2013/34/EU

Article 3 of Directive 2013/34/EU is amended as follows:

- (1) in paragraph 1, points (a) and (b) are replaced by the following:
 - ‘(a) balance sheet total: EUR 450 000;
 - (b) net turnover: EUR 900 000;’
- (2) paragraph 2 is amended as follows:
 - (a) points (a) and (b) are replaced by the following:
 - ‘(a) balance sheet total: EUR 5 000 000;
 - (b) net turnover: EUR 10 000 000;’
 - (b) the second subparagraph is replaced by the following
 - ‘Member States may define thresholds exceeding the thresholds in points (a) and (b) of the first subparagraph. However, the thresholds shall not exceed EUR 7 500 000 for the balance sheet total and EUR 15 000 000 for the net turnover.’;
- (3) in paragraph 3, points (a) and (b) are replaced by the following:
 - ‘(a) balance sheet total: EUR 25 000 000;
 - (b) net turnover: EUR 50 000 000;’
- (4) in paragraph 4, points (a) and (b) are replaced by the following:
 - ‘(a) balance sheet total: EUR 25 000 000;
 - (b) net turnover: EUR 50 000 000;’
- (5) paragraph 5 is amended as follows:
 - (a) points (a) and (b) are replaced by the following:
 - ‘(a) balance sheet total: EUR 5 000 000;
 - (b) net turnover: EUR 10 000 000;’
 - (b) the second subparagraph is replaced by the following:
 - ‘Member States may define thresholds exceeding the thresholds in points (a) and (b) of the first subparagraph. However, the thresholds shall not exceed EUR 7 500 000 for the balance sheet total and EUR 15 000 000 for the net turnover.’;
- (6) in paragraph 6, points (a) and (b) are replaced by the following:
 - ‘(a) balance sheet total: EUR 25 000 000;
 - (b) net turnover: EUR 50 000 000;’
- (7) in paragraph 7, points (a) and (b) are replaced by the following:
 - ‘(a) balance sheet total: EUR 25 000 000;

(b) net turnover: EUR 50 000 000;’.

Article 2

Transposition

1. Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive by ... [*PO: Please insert the date = 12 months after the date of entry into force of this Directive*] at the latest. They shall forthwith communicate to the Commission the text of those provisions.

They shall apply those provisions for financial years beginning on or after 1 January 2024.

By way of derogation from the second subparagraph, Member States may allow undertakings to apply those provisions for financial year beginning on or after 1 January 2023.

When Member States adopt those provisions, they shall contain a reference to this Directive or be accompanied by such a reference on the occasion of their official publication. Member States shall determine how such reference is to be made.

2. Member States shall communicate to the Commission the text of the main provisions of national law which they adopt in the field covered by this Directive.

Article 3

Entry into force

This Directive shall enter into force on the third day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Article 4

Addressees

This Directive is addressed to the Member States.

Done at Brussels, 17.10.2023

For the Commission
The President
Ursula VON DER LEYEN

Umsögn er varðar 536., mál frá nefnda- og greiningarsviði Alþingis – Ársreikningar

21. mars, 2024

Stjórn Félags viðurkenndra bókara hefur kynnt sér gögn er varða ofangreint mál. Niðurstaða stjórnar er sú að málið sé þörf breyting á lögum um ársreikninga nr. 3/2006 þegar kemur að stærðarhlutföllum fyrirtækja. Breytingin kemur til með að auðvelda félagsmönnum alla þeirra vinnu þegar kemur að uppgjöri fyrir umrædd fyrirtæki.

F.h., stjórnar Félags viðurkenndra bókara,

Agnes Vala Bryndal

Fráfarandi formaður.

Nefndasvið Alþingis
b.t. efnahags- og viðskiptanefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík
nefndasvid@althingi.is

Reykjavík, 25. mars 2024

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um ársreikninga, nr. 3/2006 (stærðarmörk og endurskoðun ársreikninga), 536. mál

Samtök atvinnulífsins, (SA, samtökin) vísa til tölvupósts efnahags- og viðskiptanefndar frá 11. mars þar sem óskað var umsagnar samtakanna um ofangreint mál. Frumvarpið felur í sér uppfærslu á stærðarmörkum örfyrirtækja samkvæmt ársreikningalögum nr. 3/2006 og lagt er til að viðmið um heildareign, hreina veltu og meðalfjölda ársverka örfélaga hækki í samræmi við ársreikningatilskipun ESB 20103/34. Jafnframt eru lagðar til breytingar á viðmiðunarmörkum lítilla, meðalstórra og stórra félaga og samstæðna.

SA fagna frumvarpinu og undirstrika mikilvægi þess að undið sé ofan af gullhúðun þeirri sem átt hefur sér stað við innleiðingu á regluverki ESB sem komið hefur niður á samkeppnishæfni Íslands. Samtökin styðja að frumvarpið verði að lögum.

Rétt er að vekja athygli nefndarinnar á umsögn samtakanna frá árinu 2020 um 447. mál á 150. löggjafarþingi þar sem fjallað var um hugtakið „ársverk“ í 3. tl. 1. mgr. 2. gr. ársreikningalögum. Hugtakið er skilgreint þannig að það jafngildi vinnuframlagi eins manns í fullu starfi í eitt ár. Vinna þeirra sem ekki störfuðu allt árið, vinna þeirra sem voru í hlutastarfi, óháð tímalengd, og vinna árstíðabundinna starfsmanna reiknast sem brot af ársverki. Rekstraraðilum ber að upplýsa um fjölda ársverka í skattframtali, sbr. 58. gr. ársreikningalaga, en samkvæmt upplýsingum frá Hagstofu Íslands eru skil á þessum upplýsingum ófullnægjandi og gefa þær því skakka mynd af vinnuafli rekstraraðila. Hagstofan getur því ekki unnið talnaefni um vinnumarkaðinn byggt á þessari skráningu. Hagstofan býr auk þess ekki yfir gögnum til þess að reikna út ársverk fyrirtækja af neinni nákvæmni, þar sem upplýsingar um starfshlutfall og vinnutíma launamanna koma ekki fram í þeim skráum sem liggja til grundvallar talnaefni um starfsfólk á vinnumarkaði. Þær upplýsingar um ársverk fyrirtækja, sem skattframtöl krefjast af framteljendum, er því ekki unnt að sannprófa.

Mismiklar kröfur eru gerðar til fyrirtækja eftir stærð þeirra og refsingar, sektir og jafnvel fangelsi, liggja við brotum á ákvæðum laga þar sem stærð fyrirtækja skiptir máli. Í íslenskum lögum er þó ekki að finna samræmda skilgreiningu á stærð fyrirtækja út frá fjölda starfsmanna. Nokkur lög vísa þó til þeirrar skilgreiningar á ársverki sem er að finna í ársreikningalögum. Íslensk lög flokka fyrirtæki eftir stærð samkvæmt fjórum mælikvörðum, sem einkum snúa að vinnuafslnotkun þeirra. Þessir mælikvarðar eru fjöldi ársverka, fjöldi starfsmanna, fjöldi starfsmanna að jafnaði og fjöldi starfsmanna að jafnaði á ársgrundvelli. Að mati samtakanna er brýn þörf á skýrari almennri afmörkun á stærð fyrirtækja í lögum enda er sérstaklega mikilvægt að skilgreint sé með skýrum hætti í lögum hvernig stærð fyrirtækja er metin þannig að fyrirtækin sjálf og eftirlitsaðilar viti hvaða stærðarflokkum þau tilheyri og þar af leiðandi

hvaða kröfum þeim ber að fylgja. Í ársreikningalögum, eru t.a.m. mismunandi kvaðir lagðar á fyrirtæki eftir stærð þeirra.

Fjöldi starfsmanna sem starfa á heilu ári hjá rekstraraðila er töluvert meiri en meðalfjöldi starfsmanna sem byggist á 12 mælingum innan ársins. Mismunurinn stafar einkum af starfsmannaveltu, tímabundnum ráðningum og árstíðabundnum störfum. Hugtökin fjögur sem íslensk lög nota yfir starfsmannafjölda leiða því til mjög mismunandi tölulegra niðurstaðna.

Hin fjögur hugtök sem íslensk lög flokka fyrirtæki eftir eru ekki skilgreind tölfræðilega. SA hafa áður hvatt stjórnvöld til þess að skilgreina hugtökin nánar í lögum án þess að við því hafi verið brugðist. Sem dæmi um þann vanda sem blasir við fyrirtækjum má nefna lítið verslunarfyrirtæki með 15 stöðugildi sem á tilteknu ári greiðir 50 starfsmönnum laun vegna sumarafleysinga, jólavertíðar og óreglulegrar mönnunar á afgreiðslutíma utan hefðbundins dagvinnutíma. Á verslunina geta fallið margs konar skyldur og viðurlög eftir mismunandi lögum sem skilgreina talningu starfsmanna með mismunandi hætti. Ósamræmið skapar hættu á að fleiri rekstraraðilar taki á sig skyldur en upphaflega var markmiðið með lagasetningunni.

Uppruni stærðarflokkunar ársreikningalaga, er í löggjöf ESB, í tilskipun 2013/34/EU. Tilskipunin flokkar fyrirtæki eftir meðalfjölda starfsmanna á reikningsárinu (e. average number of employees during the financial year). Hvað í hugtakinu felst er ekki skilgreint í tilskipuninni. Í annarri tilskipun ESB, nr. 2009/38/EC sem var innleidd með lögum um evrópsk samstarfsráð í fyrirtækjum nr. 61/1999, miðast stærðarmörk fyrirtækja við meðalfjölda starfsmanna, að meðtöldum hlutastarfsmönnum, sem voru í starfi síðustu tvö ár og reiknast í samræmi við lög hvers lands eða viðtekna framkvæmd.¹ Í reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 250/2009 er fjöldi starfsmanna skilgreindur á þá leið að það séu þeir sem starfi í viðkomandi einingu auk þeirra sem vinni utan hennar en tilheyri henni og fái greidd laun þaðan. Meðtaldir eru starfsmenn í tímabundnu leyfi, hlutastarfsmenn, starfsþjálfunarnemar og þeir sem vinna hluta úr ári.² Eins og sjá má er því ekki fullt samræmi

¹ For the purposes of this Directive, the prescribed thresholds for the size of the workforce shall be based on the average number of employees, including part-time employees, employed during the previous two years calculated according to national legislation and/or practice. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1574690062318&uri=CELEX:32009L0038>

² The number of persons employed is defined as the total number of persons who work in the observation unit (inclusive of working proprietors, partners working regularly in the unit and unpaid family workers working regularly in the unit), as well as persons who work outside the unit who belong to it and are paid by it (e.g. sales representatives, delivery personnel, repair and maintenance teams). It includes persons absent for a short period (e.g. sick leave, paid leave or special leave), and also those on strike, but not those absent for an indefinite period. It also includes part-time workers who are regarded as such under the laws of the country concerned and who are on the pay-roll, as well as seasonal workers, apprentices and home workers on the pay-roll. The number of persons employed excludes manpower supplied to the unit by other enterprises, persons carrying out repair and maintenance work in the enquiry unit on behalf of other enterprises, as well as those on compulsory military service. Unpaid family workers refer to persons who live with the proprietor of the unit and work regularly for the unit, but do not have a contract of service and do not receive a fixed sum for the work they perform. This is limited to those persons who are not included on the payroll of another unit as their principal occupation. Note: In order to check the comparability of data, it is necessary to indicate whether voluntary workers have been included under this heading or not. The number of persons employed is a headcount and is measured as an annual average using at least data for each quarter of the year. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:086:0001:0169:en:PDF>

í þeim skilgreiningum á stærð fyrirtækja og fjölda starfsmanna sem miðað er við í Evrópulöggjöf.

Til þess að auka samræmi í íslenskri lagaframkvæmd og gera fyrirtækjum og eftirlitsaðilum kleift að uppfylla þær skyldur sem lagðar eru á þau leggja SA til að Alþingi setji lög með skilgreiningu á stærð rekstraraðila á grundvelli vinnuaflsnotkunar. Þar yrði byggt á hugtakinu fjöldi starfsmanna að jafnaði á ársgrundvelli, eins og gert er í nokkrum gildandi lögum. Öðrum lögum þar sem stærð fyrirtækja er skilgreind með öðrum hætti, t.d. ársreikningalögum., yrði þá breytt til samræmis. SA leggja til eftirfarandi skilgreiningu á hugtakinu:

Fjöldi starfsmanna að jafnaði á ársgrundvelli: Meðaltjöldi starfsmanna rekstraraðila, óháð starfshlutfalli, sem fékk greidd laun á almanaksárinu. Starfsmenn í tímabundnu leyfi eða þeir sem vinna hluta úr ári auk starfsþjálfunarnema teljast með. Meðaltjöldi á ári reiknast sem meðaltal starfsmannafjölda hvers mánaðar.

Þá er lagt til að Hagstofu Íslands verði í sömu lögum falið að útbúa skrá árlega þar sem fram komi meðaltjöldi starfsmanna að jafnaði á ársgrundvelli hjá hverjum rekstraraðila og að eftirlitsaðilar hafi aðgang að skránni. Loks verði Hagstofunni falið að birta talnaefni þar sem rekstraraðilar eru flokkaðir eftir starfsmannafjölda, svo skilgreindum, og atvinnugreinum.

Virðingarfyllst,

f.h. Samtaka atvinnulífsins

Heiðrún Björk Gísladóttir

Nefndasvið Alþingis
b.t. efnahags- og viðskiptanefndar
nefndasvid@althingi.is

Reykjavík, 25. mars 2024

Efni: Umsögn Samtaka iðnaðarins um frumvarp til laga um breytingu á lögum um ársreikninga nr. 73/2016, 536. mál

Samtök iðnaðarins (hér eftir „SI“ eða „samtökin“) hafa tekið til umsagnar frumvarp til laga um breytingu á lögum um ársreikninga, nr. 3/2006 (stærðarmörk og endurskoðun ársreikninga), 536. mál, löggjafarþing 154.

Í frumvarpinu er lagt til að viðmið um heildareign, hreina veltu og meðalfjölda ársverka örfélaga hækki í samræmi við ársreikningatilskipun Evrópusambandsins 2013/34/ESB. Jafnframt er lagt til að námundað verði til hækkunar við útreikning viðmiða um heildareign og hreina veltu lítilla, meðalstórra og stórra félaga og samstæðna. Samtökin fagna efnistöðum frumvarpsins og taka undir markmið þess um einföldun regluverks og að vinna skuli ofan af gullhúðun. Samtökin hafa áður bent á að efnistöð núverandi laga séu íþyngjandi þar sem gengið er lengra en tilskipun 2013/34/ESB kveður á um og feli þannig í sér gullhúðun.¹

Áhrif íþyngjandi viðmiða héraðs hafa m.a. haft í för með sér að félögum er gert að birta upplýsingar um rekstur og ráðast í kostnaðarsama endurskoðun ársreikninga sem sambærilegum félögum innan EES-svæðisins er ekki skylt að gera. Dæmi um þetta er að viðmiðunarmörk eru það lág að félag sem telst lítið byggingarfélag héraðs er sett undir sömu reikningsskilaskilyrði og stærstu fyrirtæki landsins. Hlutfallslegur kostnaður þessara aðila vegna kvaðanna er langt úr hófi og skekkir samkeppnisstöðu og veikir rekstrarstöðu örfélaga og lítilla félaga hér á landi samanborið við félög í sömu stöðu í öðrum Evrópuríkjum. Að mati samtakanna ætti ekki að viðhalda þröngri skilgreiningu á hugtakinu örfélag hér á landi til samanburðar við það sem viðgengst í Evrópusambandinu.

Alla jafna er það mat SI að afnám séríslenskra reglna, líkt og um ræðir, sé nauðsynlegt og svari knýjandi þörf um einföldun regluverks. Samtökin fagna því tilkomu þessa frumvarps og telja mikilvægt að það nái fram að ganga.

Virðingarfyllt,
f.h. Samtaka iðnaðarins

Lilja Björk Guðmundsdóttir,
Yfirlögfræðingur

¹ https://www.si.is/media/eplica-uppsetning/Gullhudun-EES-reglna_Abendingar-SI-til-starfshops_26.-februar-2024.pdf

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
101 Reykjavík

Kennitala: 4201693889

Reykjavík, 25. mars 2024
Málsnúmer: 20240301620

Umsögn ríkisskattstjóra um frumvarp til laga um breytingu á lögum um ársreikninga nr. 3/2006 (stærðarmörk og endurskoðun ársreikninga), þskj. 623 - 536. mál

Ríkisskattstjóri hefur þann 11. mars sl. móttengið tölvupóst þar sem gefinn er kostur á að veita umsögn um ofangreint þingmál. Telur ríkisskattstjóri tilefni til eftirfarandi athugasemda og ábendinga við frumvarpið eins og það liggur fyrir:

- I. Stærðarmörk fyrirtækja - með vísan til 1. gr. frumvarpsins (viðmið um heildareign, hreina veltu og meðalfjölda ársverka örfélaga hækki í samræmi við ársreikningatilskipun Evrópusambandsins 2013/34/ ESB).**

Samkvæmt frumvarpinu er lögð til breyting á stærðarmörkum örfyrirtækja samkvæmt lögum nr. 3/2006, um ársreikninga, nánar tiltekið 11. tölul. og 33. tölul. 2. gr. Lagt er til að viðmið um heildareign, hreina veltu og meðalfjölda ársverka örfélaga hækki í samræmi við ársreikningatilskipun Evrópusambandsins 2013/34/ESB. Jafnframt er lagt til að námundað verði til hækkunar við útreikning viðmiða um heildareign og hreina veltu lítilla, meðalstórra og stórra félaga og samstæðna. Með frumvarpi þessu er lagt til að stærðarmörk þessara félaga verði breytt þannig að íslensk lög gangi ekki lengra en umrædd tilskipun Evrópusambandsins. Stærðarmörk örfélaga verði þannig 55.000.000 kr. heildareign, 110.000.000 kr. hrein velta og meðalfjöldi ársverka 10 í samræmi við fyrirnefnda tilskipun Evrópusambandsins.

Ríkisskattstjóri telur vert að benda á að í 3. gr. ársreikningatilskipunar ESB er kveðið á um að við útreikning á viðmiðunarmörkum skuli miða við gengiskráningu þess dags sem tilskipunin er innleidd í landsrétt. Einnig kemur fram í sömu grein tilskipunarinnar að viðmiðunarmörk breytast ekki nema að undangenginni ákvörðun Framkvæmdastjórnarinnar þar um og að Framkvæmdastjórnin skuli yfirfara stærðarmörk á fimm ára fresti að teknu tilliti til verðbólgu. Ríkisskattstjóri bendir á að fyrir liggur tillaga frá Framkvæmdastjórninni til hækkunar á stærðarmörkunum sem mun leiða til breytinga á ársreikningatilskipuninni og verði tillagan samþykkt af Evrópuþinginu og ráðinu þá ber Íslandi að innleiða þá breytingu að því er varðar ársreikningalög.

Ríkisskattstjóri bendir á að óháð slíkum tillögum Framkvæmdastjórnarinnar er heimilt að færa stærðarviðmið örfélaga úr 40 milljónum í 100 milljónir hvað varðar hreina veltu, heildareignir úr 20 milljónum í 50 milljónir og ársverk úr 3 upp í 10. Þegar viðmiðunarmörk örfélaga voru ákvörðuð á sínum tíma var litið til upplýsinga frá ESB þess efnis að almennt falli 75% félaga innan ESB undir skilgreininguna um örfélög. Við innleiðingu reglna um viðmiðunarmörk á árinu 2016 var framkvæmd greining á stærð

íslenskra félaga og féllu þá 82% þeirra undir þau viðmið sem lögfest voru vegna örfélaga. Ekki er óeðlilegt að endurskoða stærðaviðmið örfélaga með vísan til fenginnar reynslu frá innleiðingu.

II. Endurskoðun og yfirferð ársreikninga – með vísun til 2. gr. frumvarpsins (ákvæði um að stór og meðalstór fyrirtæki falli undir endurskoðunarskyldu)

Með frumvarpinu er lagt til að 1. mgr. 34. gr. ársreikningatilskipunarinnar verði fylgt án viðbótarskilyrða, en þar er kveðið á um að EES-ríki skuli að lágmarki tryggja að ársreikningar meðalstórra félaga, stórra félaga og eininga tengdum almannahagsmunum verði endurskoðaðir. Með breytingunni er vikið frá þrengri skilyrðum sem fram koma í núgildandi 1.–3. tölul. 1. mgr. 98. gr. ársreikningalaga.

Ríkisskattstjóri bendir á að skilyrði þau sem sett eru fram í 1. mgr. 34. gr. ársreikningatilskipunarinnar eru lágmarkskröfur og almennt hafa ríki á Evrópska efnahagssvæðinu sett eigin viðmiðunarreglur sem eru ótvírætt strangari en tilskipunin gerir kröfu um. Til dæmis kveður dönsk löggjöf á um að meðalstór og stór fyrirtæki séu endurskoðuð, félög með tekjur yfir 160 millj. ISK og eignir yfir 80 millj. ISK verða að láta endurskoðanda staðfesta ársreikninginn með könnunaráritun. Hið sama gildir ef eignir nema hærri fjárhæð en u.þ.b. 1.000 millj. ISK en þá verður endurskoðandi að lágmarki að staðfesta ársreikninginn með könnunaráritun, óháð öðrum stærðarviðmiðum. Í Finnlandi gilda strangari reglur, og þess krafist að félög með hreina veltu að upphæð 30 millj. ISK og eignir að upphæð 15 millj. ISK endurskoði ársreikning. Í Svíþjóð eru sett fram sambærileg skilyrði og í Danmörku, þ.e. að hrein velta sé 45 millj. ISK og eignir 22,5 millj. ISK og í Noregi er gerð krafa um að félög með hreina veltu að upphæð 95 millj. ISK og eignir að upphæð 375 millj. ISK skuli endurskoða. Ísland hefur ekki gengið lengra en Norðurlöndin hvað varðar kröfur um endurskoðun.

Ríkisskattstjóri áréttar að samkvæmt meginreglu 1. mgr. 96 gr. ársreikningalaga eru öll félög endurskoðunarskyld. Ákvæði 3. mgr. sömu greinar kveður á um að félag sem ekki er skylt að láta endurskoða ársreikning samkvæmt 1. mgr. 98. gr. geti þess í stað kosið endurskoðanda, endurskoðunarfyrirtæki eða skoðunarmann sem staðfesti ársreikninga, sbr. ákvæði 2. mgr. 102. gr. laganna.

III. Nánar um gæði upplýsinga í ársreikningum

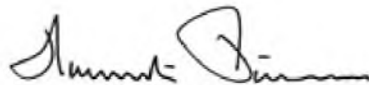
Gæði upplýsinga í ársreikningum hafa umtalsverða þýðingu fyrir atvinnulífið, fjárfesta og lánadrottna og þær hafa sömuleiðis vægi við framkvæmd skatteftirlits. Það er mat ríkisskattstjóra að verulega muni draga úr þessum gæðum nái fram að ganga tillaga sú sem frumvarpið ber með sér um breytt stærðarviðmið sbr. núgildandi 1.–3. tölul. 1. mgr. 98. gr. ársreikningalaga. Þar skiptir m.a. máli að engar reglur gilda um störf skoðunarmanna né er eftirlit haft með þeim ólíkt því sem gildir um endurskoðendur, s.s. starfsábyrgðartrygging og eftirlit Endurskoðendaráðs. Dæmi er um að aðilar sem hafa hlotið dóm fyrir brot á ársreikningalögum hafi starfað áfram sem skoðunarmenn enda engin ákvæði í lögum sem leggja bann við slíku. Í rannsókn sem Árni V. Claessen endurskoðandi hjá KPMG og lektor við Háskóla Íslands framkvæmdi á árunum 2017-2018, á gæðum upplýsinga í ársreikningum, er sýnt fram á ótvíræða fylgni á milli gæða upplýsinga í ársreikningum og þess hvort þeir séu endurskoðaðir eða ekki. Niðurstaða þessarar rannsóknar hans er er í samræmi við niðurstöður sambærilegra evrópskra rannsókna.

Að mati ríkisskattstjóra, og með vísan til framangreinds, yrði því afar óheppilegt ef að stærðarviðmiðum þeim sem fram koma í 1.–3. tölul. 1. mgr. 98. gr. yrði breytt nema gripið yrði til mótvægisráðstafana sambærilegum þeim sem finna má t.a.m. í danskri löggjöf. Frá 1. janúar 2023 er áskilið þar að ársreikningar fyrirtækja í vissum atvinnugreinum, sem skilgreindar eru sérstaklega áhættusamar, og sem hafa tekjur að lámarki u.þ.b. 100 millj. ISK skuli hafa staðfestingu endurskoðanda.

Virðingarfyllst,
f.h. ríkisskattstjóra

Helga Valborg Steinarsdóttir

Halldór I. Pálsson